

Şair Burhan Kale İle Şiire Dair

– F.Ç.Kabadayı · 07 Ocak 2017

Senin elinde kalem kâğıdın,
Yaz gönlüne göre yaz be kardeşim...
Benim alın yazım böyle yazılmış,
Alnıma yazımı kaz be kardeşim...

Mısralarının sahibi Sivas doğumlu olan Şairimiz küçük yaştan itibaren Kayseri’de yaşamaktadır. Gazi Üniversitesi’nden mezun oldu. Kayseri Büyükşehir Belediyesinde görev yapmakta olan şairimizin yayınlanmış 3 eseri bulunmakta.

Ben de kendisini tanımaktan onur duydum ve onun kalemini daha yakından tanımak istedim. Bakalım neler konuşmuşuz?

Sayın Burhan Kale, öncelikle söyleşi teklifimi kabul edip vakit ayırdığınız için teşekkür ediyorum. Burhan Kale edebiyata ne zaman ilgi duymaya başladı?

Söyleşi teklifiniz için teşekkür ederim... Aklım az çok yetmeye başladığı, çocukluktan gençliğe adım attığım zamanlarda edebiyat özellikle şiir ilgimi çekmeye başlamıştır. Galiba şiir bizimle birlikte dünyaya geliyor sonrası mı biz gidiyoruz şiir kalıyor...

İlk yazdıklarınız yine şiir miydi yoksa deneme ya da hikâye tarzında çalışmalarınızla başladınız?

İlk okuduklarım şiirdi ve onların etkisinde kaldım adeta çarpıldım. İçimi yakan, ayaklarımı yerden kesen şiirlerdi bunlar... Henüz çocuktum ancak yer yer Elif’in kağnısıyla cepheye mermi taşıdım yer yer Çanakkale’de bir nefer oldum... Bazen okunmamış bir destan gibi Anadolu’yu bazen de kaldırımlarda yalnız çilekeşleri görmeye çalıştım... Sonrasında da öğretmenlerimin ve arkadaşlarımla beğendiği çok şiir yazdım. Bu şiirler bugüne yetişemedi belki de öyle olması gerekiyordu...

Şiire yönelmenizdeki etkisi olan öğretmenleriniz, aile bireyleriniz ya da çevrenizden destek oldu mu?

Şiir yazmam daha doğrusu yazmayı bırakmamam için edebiyat öğretmenim Bayram SÖNMEZ lise yıllarımda uyarmıştır beni. Güzel şiirin içimde olduğunu, ona zamanla ulaşacağımı ancak sürekli okumam gerektiğini de belirtmiştir. Kendisine müteşekkirim... Şiirle içi içe yaşarken bu kaynaşmadan toplumun da haberi olması gerektiği konusunda beni ikna ederek Kayseri'de tabiri caizse hayatını kültür ve sanata adayan şair ve yazar büyüğüm Selim TUNÇBİLEK'e yönlendiren şair dostum Resul DUMAN'dır... Ayrıca şiirle hem hal olurken ailemin desteğini her zaman yanımda hissetmişimdir. Çevre açısından bakarsak Anadolu insanı şairdir özünde... Kimi bunu ortaya döker yani o cesareti gösterir kimi de içinde yaşar...

Kayseri'de kültür sanat faaliyetleri oldukça güzel... Bir Kayserili olarak aranızda olamamak çok üzücü ama sizin adınıza mutluyum. Böyle bir atmosfer yazma aşkınızı da kamçılıamaktadır diye düşünüyorum. İş temposu ve hayat şartları yazım hayatınızı etkiliyor mu? Yoksa bu koşturmalar size ilham mı veriyor?

Şiir içimizin ışığı aynı zamanda... Önce toplumun şiire açıklığının farkına varması gerekiyor... Genel itibariyle ülkemizde kültür sanat faaliyetleri moda tabiriyle popüler kültürden uzaklaştıkça topluma yaklaşacak daha doğrusu onun bir parçası olacaktır...

Kayseri İç Anadolu'nun incisidir, derler... Kayseri'de kültür ve sanat hayatı canlı ancak bu ışık şair ve yazarların ellerinde bir fener misali... Önümüzü görüyoruz, doğru adımlar atıyoruz, düşmüyoruz... Ancak sanatçı toplumu da aydınlatmalı... Böyle bir aydınlanmanın kıvılcımlarıdır Kayseri'den yükselenler... Yeterli olmasa da bu canlılık ümit vericidir...

Şairin içindedir şiir... Bazen bir ihtiyarın çaresizliği bazen serçenin kırık kanadı bazen saksıda bir çiçek bazen de bir küçük çocuk şiire konu olur... Hayat şairi besler çünkü şair de hayatın içindedir, kalabalık içerisindeki insanın yalnızlığını ilk şair duyar aşkını da... İnsanın neşesinden çok hüznü besler şairi... Çünkü Anadolu'nun derdi, acısı bitmez... Aşkını kilime dokuyan insanımızın sözün gücünü göz ardı etmesi düşünülebilir mi?

Şiir; atmosferin en üst tabasıdır sanki... Hayat yolculuğundaki durakların levhalarında şiir vardır insan için... Kimi gün uzun ince bir yolda, kimi gün bir han duvarındadır... O gurbette değildir gurbet onun içindedir... Şair unutulsa bile şiir yaşamaktadır onu demek istiyorum...

"Allah Görür Bizi Kul Kulu Kollar" ismindeki şiiriniz gibi hece şiirlerinizde var fakat daha çok serbest şiir yazdığınızı biliyoruz. Kendinizi, duygularınızı bu tarz ile daha mı rahat ifade ettiğinizi düşünüyorsunuz? Belirli bir sebebi var mı?

Hece ölçüsü ile de yazıyorum serbest şiir de yazıyorum... Daha çok serbest şiire kanatlanıyorum... Bir yerde kendi şiirimi oluşturmaya çalışıyorum desek daha doğru olur... Söyleyiş tarzlarının şaire göre güzel yanları da çirkin yanları da var... Bense şiirde özü arıyorum, bal yapmaya çalışıyorum, petekse doğal olsun istiyorum... Galiba bal, peteği özgünlük bahçesinde bulmaya çalışıyor...

Her şairin mısralarına hayran olduğu birkaç isim vardır, sizin “mutlaka okunmalı” dediğiniz şairler kimlerdir? Birkaç isim alabilir miyiz?

Mehmet Akif ERSOY, Yahya Kemal BEYATLI, Faruk Nafiz ÇAMLIBEL, Kemalettin KAMU, Sezai KARAKOÇ, Fazıl Hüsnü DAĞLARCA, Abdurrahim KARAKOÇ, Bahattin KARAKOÇ, Muhsin İlyas SUBAŞI yıllardan beri okuduğum, bir yerde de etkilendiğim şairlerimizdendir. Ayrıca günümüz şairleri takip edilmeli ve okunmalı bence...”Merhem... Bir çift sözdedir” diyor bir şiirinde Selim TUNÇBİLEK. İşte o bir çift sözü aramamız lazım... Şiir; yürekli, sabırlı insanın işi... Belki de bugün için değil yarın için yazıyoruz... İyi şiir zamanla yeni kalıyor fakat şair zamanla yaşlanıyor... Şair de şiir de yaşadığı dönemde daha değerli aslında fakat bunun farkında olunması gerekiyor...

“Beş Ekmek” isimli şiirinizi nasıl yazdınız? Sanıyorum yaşanmışlıktan etkilenilmiş. Bizimle paylaşır mısınız?

Üçüncü şiir kitabım olan “bende saklı”da yer alan bir şiirdir “Beş Ekmek”. Yaşanmışlıktan etkilenerek yazıldığı doğrudur. Daha güzel de ifade edebilirdim. İlk andaki haline dokunmadan yayımlamak istedim çok az değişiklik yaptım. Yoğun kar yağışının tipiyle savrulduğu bir kış günü, yaşlı kadının fırına bir girip bir çıkması dikkatimi çekmişti. Yaşlı kadın tekrar fırına girdi yedi sekiz kişinin arasından soğuk zayıf elini uzattı ve tezgâha bir demir lira bırakarak zar zor beş ekmek dedi. Fırıncı ve içeriği dolduran kalabalık tezgâha bırakılan paraya baktılar bir müddet, sonunda fırıncı kadına kızarak dışarı attı. Her gün her gün geliyormuş, yalan söylüyormuş gibi şeyler söyledi... Malumunuz Kayseri halkı böyle konulara hassastır... Kadını ekmeksiz göndermediler... Ben, kadının hissettiklerini kendimle harmanlayarak bu şiiri ördüm... Şiirin yapı taşlarına ait manevi kelimelerin merhamet olduğunu düşünenlerdenim...

Şiirde ilk mısra Allah’ın lütfudur, gerisi de şaire kalmış düşüncesindeyim. İlham gelmeden şiir yazılır mı sizce? Hangi vakitlerde, hangi duygu yoğunluklarında daha rahat yazabilirsiniz?

Şiir yazdığım zamanlarda bir duygu yoğunluğu yaşıyorum bunun ilham olup olmadığını bilmiyorum...

Gezerken, konuşurken, yerken, içerken içimden şiir bir nehir gibi akar bazen uykumda bile şiir okurum... Bunların bir kısmı aklıma kazınır ve yazarım sonra üzerinde çalışırım genellikle sessiz bir ortamda... Şairin mabedi sukuttur...

Edebiyat zaman isteyen bir uğraş ve yakınlarınızın da bazen sabırlı olması gerekiyor. Aileniz ve çevreniz size nasıl destek oluyorlar? Şikâyet ettikleri oluyor mu? Çocuklarınızda şiire ilgi var mı?

Ailem ve çevrem ilham kaynağıdır... Her zaman desteklerini görmüşümdür... Bazen yazdığım şiirleri eleştirirler hayret ederim bunu nasıl göremediğime... Şiir kitaplarımı en çok çocuklarımın okuduğunu düşünüyorum kimi zaman... Çocuklar severler şiir okumayı, onları şiirlerle dolu bahçelerde yetiştirmeliyiz aslında... Bu yönde dönüşüm projeleri hazırlanmalı desem çok mu iddialı olur?

İlk eseriniz Yol Düşlerim isminde. İsmine nasıl karar verdiniz? Eseri yayınlama sürecindeki heyecan ve yaşadığınız duyguları bizimle paylaşır mısınız?

Kayseri'nin en güzel ilçesi diyebileceğim Yahyalı'da görev yaptığım dönemdi... Kayseri'de ikamet ettiğimden her gün Yahyalı'ya gidip geliyor ve işlerimi takip ediyordum... Kitaptaki birçok şiiri Kayseri-Yahyalı yolunda yazdım... Daha sonra gözden geçirip ilk kitabım olarak basılmasına karar verdim... Haliyle kitabın ismi "Yol Düşlerim" kendiliğinden ortaya çıkmış oldu...

İkinci ve üçüncü eserleriniz hakkında bilgi alabilir miyiz? İlk kitabınızla kıyasladığınızda fark görebiliyor musunuz?

İkinci kitabım "Suskunluğum" ve üçüncü kitabım "bende saklı". "Suskunluğum" da ilk kitabıma göre gerek hece ölçüsü ile yazılmış gerekse serbest tarzda yazılmış çok daha güçlü şiirler olduğunu düşünüyorum. "bende saklı" ise ateşin bacayı sardığı bir eserdir bana göre... Şiirde benim için Erciyes zirve ise "bende saklı" Hacılar'dır diyebilirim...

Eminim bütün şiirleriniz özeldir ama sizin için çok özel yeri olan bir şiirinizi okurlarımızla paylaşmanızı rica etsek hangisi dersiniz?

Bunun bir şaire sorulabilecek en zor sorulardan biri olduğunu takdir edersiniz... Bununla beraber "bende

saklı” kitabımda “Zülüfler” ismiyle yer alan aşğıdaki şiirin özel bir yeri vardır benim için...

Bende Saklı...

Sarı zülüfleri sarı,
Düşleri kar beyaz...
Çiçek açmış yanakları,
Bir bakış uzakta, biraz;
Gözleri bende saklı...

Dağların başı çığlık,
Ak ballar durur yüzünde,
Yanında dinlenir yalnızlık...
Kaderi okunur gözlerinde;
Sözleri bende saklı...

Gökyüzü ağlamaklı,
Perdelerin ardında...
Parmakları üşümüş
Bir serçe kanadında...
Yağmur, sıcak içinde;
İzleri bende saklı...

Sükûtu yudum yudum,
Geceye sunmuş eli...
Yakamozlara dolmuş
Eski aylar, günleri...
Ateş ki kor... Kül olmuş;
Közleri bende saklı...
Burhan Kale-2016

Şiir sizin için nedir? İyi bir şiirde ne gibi özellikler ararsınız?

Şiirle kendimi et ile kemik gibi hissederim... Şiirin bir tanımı yok bana göre çünkü şiirin tanımlanmaya ihtiyacı yok... Edebiyat insanlığın aklı, şiir ise yüreği... Ne yüreksiz ne akılsız yaşamak mümkün... Edebiyat akıldır, hafızadır... Milletimizin tarih boyunca meydana getirdiği sözlü ve yazılı edebiyat bizimdir... Bizim sesimizdir, hayatımız ve aklımızdır... Divan edebiyatına da halk edebiyatına da Cumhuriyet dönemi edebiyatına genel manada bu gözle bakarım... Şiir dört duvar arasına ya da deftere, kitaba sığmaz... İnsanın bedene sığmayan yanı şiirde görünür... O bir duyuşturdur, hissedıştır... Bedenden

ziyade kalple ilgilidir, maneviyata yakınlığı maddeye yakınlığından çok daha fazladır... Şair söylemeye çalışmaz söyler... Onu yaşamadığını söylemekle itham edenler de vardır onun yazdıkları ile hayat bulanlar da... Şairin araç gereçleri kelimelerdir lakin onun duyuşu, algılayışı, kavrayışı kelimelere öyle bir siner ki hem okuyucuyu hem de kendisini “buz” ile yakabilir “ateş” ile üşütebilir... Dağların zirvesini yol eyler bazen, düz yolu da engellerle doldurabilir... Anlaşılabilir şair pek yoktur, en büyük şairlerin bile kendilerini tam olarak anlatamamaları şiiri sanatların en incesi ve yücesi eylemeye yeter... Şiir insanı kuşatır, bilinmeyenlere doğru alır götürür... Sözü gündelik hayatın bir parçası olarak kullanıp tüketenlerin, şiiri de sadece söz olarak görmeleri gerçek anlamda şiir okuyucusunun azlığının değer bilmezlerle de kuşatıldığı bir dünya gerçeğiyle bir yerlerde buluşması, şairin ruhundan, kalbinden damıtıp en hassas imbiklerde süzdükten sonra bir kitapla şekillendirip okuyucunun karşısına çıkardığı şiirlerinin kendisinden uzun ömürlü olmasını sağlayacaktır... Çünkü değer zamanla ortaya çıkacaktır...

On yıl sonra Burhan Kale nerede olmak istiyor? Edebiyat alanında hedefleriniz nelerdir?

On yıl uzun bir süre daha çok okumak istiyorum yazmak zaten damarlarımda var diyebilirim... Yine yazacağım haliyle ancak yayımlamak konusunda zannediyorum biraz cimri davranacağım... Daha çok dergilere yönelmek istiyorum, yapabilirsem... Eserlerimi okuyacak bir adam, bir kadın ve bir çocuk için yazmaya devam etmeliyim... Şiiri diğer kitle iletişim araçlarının gösteremediği yanları sunmak için yazmalıyım... Yaşadığımız şehirde büyük bir salonun insanımızla dolduğu ve o salonda bizi tanınmasalar bile bir saat şiir okuduğumuz halde kimsenin sıkılmadığı bir geleceği hedefliyorum... Şiirin el üstünde tutulduğu bir geleceği... Çünkü, şiir yaşadıkça insanlık ölmez...

Yeni projeleriniz var mı?

Bahsettiğim gibi yazmaya devam etmek lazım. Yazmak için boş vakit ararsan yazamazsın bence... İnsanın boş vakti olmaz... Okumak istiyorum bu konuda da açlığım var. Çünkü okumak başkalarını dinlemektir... Kendimize bir şeyler katmak istiyorsak okumalıyız... Deneme yazmak isterim bu arada şiiri kışkırtmadan, küstürmeden...

Şiir kitaplarına ilgi nasıl? Niçin?

Bu alanda ünlü şairlerin eserlerine ve son zamanlarda popüler kültürün afişe ettiği eser sahiplerinin ürünlerine ilgi olduğunu düşünüyorum. İlgiden amacım kitap satışı anlamında... Gerçekte ise şiir

okuyucusu şiir kitabı alanlardan çok fazla bence... Yurt dışında bile okuyucularım olduğunu bilmek, trafikte önümdeki arabanın arkasında "bende saklı" kitabımın olduğunu görmek şiirimizin de geleceği açısından beni ümitlendiriyor... Ben şahsen Kayseri'de yaşayan şair ve yazarlarımızın eserlerini de önemsiyorum... Çok da güzel ve faydalı buluyorum... Şiir kitaplarına ilgi sandığımızın ya da istatistiklerin ötesinde... Bir şiir kitabını on kişi okuyor...

(Fotograf: Şair Burhan KALE, Kayseri Yazarlar Birliđi Başkanı Şair Selim TUNÇBİLEK ile...)

Okurlarımıza iletmek istediğiniz bir husus var mı?

Okurlarınıza yayımlanmamış bir şiirimden bir bölümle seslenmek istiyorum ve şiir dolu günler diliyorum...

"...Şiirdir ayıran sulardan,
Uzaklaştıran kıyılardan...
Şiirdir batan gemiden kalan,
Yürekten son dem...
Şiirdir Cennetten inen
Ve ayıp yerlerimizi örten...
Şiirdir elini tutan muhtacın,
Şiirdir baş tacın, ilacın..."

Vakit ayırdığınız için teşekkür eder ve saygılar sunarım.